

Vogelwarte Helgoland ook weer op Helgoland

Door Jaap Taapken

In het vroege voorjaar van 1945 werd de zo bekende Vogelwarte Helgoland van dit eiland geëvacueerd en naar Cuxhaven overgebracht. Sinds eind 1957 is het hoofdbureau in Wilhelmshaven gevestigd, waar het zal blijven, ook al zullen daar nieuwe gebouwen moeten worden betrokken. Inmiddels bleef het een gemis, dat de onderzoeken op het rode eiland Helgoland niet konden worden voortgezet.

Het is daarom verheugend, dat op 7 september j.l. op Helgoland een nieuw buitenstation van de Vogelwarte officieel in gebruik kon worden gesteld.

Een geheel nieuw gebouw biedt de mogelijkheden voor een permanent verblijf van enkele onderzoekers. Onder leiding van Dr. Vauk, een assistent, technische medewerkers en enkele studenten zullen hier weer geregeld vogels kunnen worden geringd en waarnemingen worden verricht.

Dit „Mekka voor de ornithologen”, dat 10 augustus 1890 door Duitsland werd geruild voor Zanzibar, heeft reeds lange tijd de aandacht op zich gevestigd door de vele interessante waarnemingen en vangsten die hier werden gedaan. Duizenden vogels werden er geringd, o.a. in de zo bekende „Helgolander vanginstallaties”, grote, trechtervormige vangkooien.

Onder leiding van Prof. Dr. R. Drost, is de Vogelwarte Helgoland een der belangrijkste ringstations van Europa geworden. Overigens houdt men zich hier ook bezig met bestudering van het stookolieprobleem, bescherming van de ruggelieden van de *bergeend*, onderzoek van het meeuwenprobleem en voorts is er het centrale adres voor de zeevogelbescherming.

Voor het eerst maakte de kunstschilder Heinrich Gätke, die in 1837 naar het eiland kwam, de ornithologische wereld op de grote vogelrijkdom attent. In 1853 begon Gätke zijn ervaringen te publiceren en niet alleen zijn bekende boek „Die Vogelwarte Helgoland” dat in 1891 verscheen maakte Helgoland in de kringen der vogelliefhebbers zo bekend en beroemd. Ook zijn kostbare verzameling droeg het hare daartoe bij. Ofschoon de

betekenis van het woord „Vogelwarte” een andere was dan heden, verbinden wij er nu een wetenschappelijk instituut aan dat in de loop van de tijd in gebruik is genomen o.a. voor de Vogelwarte Rossitten/Radolfzell, Vogelwarte Hiddensee in Duitsland en Vogelwarte Sempach in Zwitserland.

Na Gätke's dood (1 januari 1897) volgde een tijd van minder activiteiten, waarna met de komst van Dr. Hugo Weigold (1909) een nieuwe periode aanbrak. In 1924 verliet Weigold het eiland. Hij werd toen opgevolgd door Dr. Rudolf Drost, de tegenwoordige leider van de Vogelwarte, die zich toen reeds een half jaar op het eiland bevond. Onder leiding van Prof. Drost heeft de Vogelwarte Helgoland vele bewogen jaren meegeemaakt.

In de feestbundel ter gelegenheid van de 70ste verjaardag van de museum-directeur i.r. Dr. Phil. Hugo Weigold op 27 mei 1956 „Natur und Jagd in Niedersachsen” kunnen wij in het 32 pagina's tellende hoofdstuk „Geschichte der Vogelwarte Helgoland” door Prof. Dr. R. Drost van de gehele geschiedenis van dit beroemde vogeleiland uitvoerig kennis nemen.